

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI LAP

Szerkesztő-ég és kiadóhivatal: Debreczen,
Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám.
Hirdetések ár szabás szerint vétetnek fel.

II. évfolyam. 2. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona,
negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra
1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Kedd, február 4.

A mérleg-eredmények és a tőzsde.

Ma este 7 órakor újból megkezdődik, illetve folytatódik a nagy színter és a csatáldzsai ágyuk dörgésének félelmetes zenekíséretével a negyedik felvonását játsszák a nagy drámának, amelynek, hogy milyen lesz az ötödik fejezése majd, ki tudja még, ki mondhatná meg.

Rettegve, borzalommal kíséri az egész kulturvilág az eseményeket. Nemcsak a borzalmas öldöklések, tömeggyilkosságok, rémes emberpusztítás vált ki iszonyatot, hanem az az aggodalom is, hogy a dolgoknak megannyi fordulata nem-e okok hirtelen majd olyan zavarokat, amelyek majd megzavarhatják az európai nagyhatalmak harmóniáját is?

Ez az aggodalom azonban és ez a jellemző — bárha kétségtelenül több alappal bír most, mint amennyivel a Balkán háboru elején birt, a tőzsde hangulatát nem igen zavarja.

Amikor a háboru kitörése után a börzéken óriási árdevalváció állott be, mindenki a háboru gyors befejezését kívánta, hogy az amugy is megzökkenett és megakadt gazdasági élet annyi sok baja némileg helyreállítható legyen.

Es amikor azután vége lett a háboru első szakának és kimondták a fegyverszünetet, a nagy világ közönsége olyan optimisztikus hangulatban volt, hogy már mindenki bizton remélte, hogy a diplomácia nehéz munkáját siker fogja koronázni: meglesz a béke. Azonban ennek is épen az ellenkezője történt. Az egysült balkáni államok és Törökország között az ellenségeskedés ma újra megindul.

De ennek dacára is, és ez adja főként magyarázatát a nyugodtabb fel-fogásnak, kétségtelennek látszik, hogy a nagyhatalmak egymás között való

viszonya javult, enyhébb lett és így mégis van remény arra, hogy a háboru lokalizálva marad a Balkánon és nem fog az eddigi kereteken kívül újabb, nagyobb nemzetközi bajokat okozni, lángba borítva Európát, a féltve őrzött békét zavarva meg. Ez a remény biztató mert egyébként ezer gond és baj nyomja már így is a népeket, nemzeteket, azokat is, amelyek a háborus izgalomban közvetlenül nem is részesek és mégis einylik a háboru következményeit.

Épen így nálunk is, ahol a háborus izgalom készülődése ugyancsak sok bajt okoztak és a rengeteg izgalomtól eltekintve, nagy aggodalmakat okoz az, hogy a tavaszi mezei munkálatoknak megkezdésénél a munkásnép, a földművesek nagyrésze hiányzani fog, mert a behívott tartalékosoknak elenyésző kis hányadát, öt százalékot bocsátanak haza, ellenben újabb behívások történnek. Ez a mezőgazdaságnak okoz nagy bajokat, a még mindig tartó pénzüke pedig a kereskedelemnek, iparnak, mezőgazdaságnak egyaránt.

Az értéktőzsdén az elmúlt héten a kontremín épen csak a külpolitika zavarosabb mozzanataiban gyönyörködhetett, mert a tőzsdén, hol elvégre mégis nagyobb a kontremín érdeklősége, csak kudarc éte a nagy mestereket. Furcsa dolgokat értünk már meg a tőzsdén, de a tőzsdei technika alkalmazása mindig újabbakat is produkál. Végre egy hét csupa drámai fordulatokkal és akkor, amikor a kontremínne logikus következtetéseit nem is kellett volna hangoztatni, kitör egy óriási haussemozgalom, amelynek során 15—30 koronás áremelkedéshez jutnak a papírog.

Tőzsdei körökben azt hozták fel indokolásul, hogy a külpolitikai helyzete nem tariják veszedelmesnek; pedig ha tényleg ez lett volna a kedvező magatartás okozója, ez semmiesetre sem lett volna teljesen „logikus”. Sokkal valószínűbbnek tartjuk, hogy a spekuláció félretette háborus aggodalmait a

jövő hétre, mert addig úgy sem lesz újabb változás.

Igy tehát a spekuláció más irányban keresett ösztönzést és talált is. Az árnívós ugyanis kivétel nélkül 100—150 koronával olcsóbb, mint mult évben ilyenkor. Ezzel szemben a pénzüintézetek és ipari vállalatok alig 1—2 koronával tizenek kevesebbet az idén osztalékul, mint tavaly, de több vállalat és pénzüintézet még magasabb osztalékot is fizet az idén és így a részvénybefektetések ismét jó befektetésnek bizonyultak és így nem csoda, hogy a tőkésék figyelme ismét a börze felé fordult.

Ennek tulajdonítjuk az elmúlt heti hausse-mozgalmat és nagyobb lanyhulás nem is várható addig, amíg bizonyos, hogy a háboru lokalizálva marad a Balkánon. Erre pedig egyelőre megvan minden remény.

A szocialisták kiáltványa.

A politikai tömegsztrájk.

A kormány as oka mindeeknek.

A magyarországi szociáldemokrata párt a következő kiáltványt bocsátotta ki:

A politikai tömegsztrájk elősze viharzik már előlött a szerencsétlen ország fölött. Ezer-nyi csapás zúdult már a nyakunkba pár év leforgása alatt:

Jött a rettenetes drágaság, amely tíz év alatt másfélszeresre emelte, huszonöt év óta megháromszorozta az árakat; jött a fegyverkezés örülete, amely száz- meg százmilliókat nyelt el szaporította a hadsereget, óriási hadihajókat épített, géppuskákat, új ágyukat szerzett be, az osztrák imperializmus kedvéért százmilliókba kerülő annexiók komédiát rendezett — s mindezt a mi zsebünkben;

Eljegyzési, lakodalmi

gyorsan és jutányos árban készülnek

Meghívók Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Darabos-u. 7.

Vizvezetékek Gyenes Antal, Csapó-u. 6. Telefon 15.

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kiviteiben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi jókarban tartásáért csekély díjazásért elvállalom.

hogy a százmilliók előkerüljenek a hadsereg számára, új adókat kellett behozni, drágítani kellett a vasúti taritát, a dohányt, a só, elő kellett készíteni a gyufamonopóliumot, növelni kellett a szeszadót;

a lakásinség megduplázta a nyomoruságot, a munkásnak egész keresetét felemésztené, a tisztességes lakásban akarna lakni, a bojtos nem bírja a boltbért, a kismester műhelye méregdrága;

mindezek felül jönnek a természeti csapások, az erdélyi árvizek, a rettenetes fagy. De mindezek kevés:

jött a háború réme, megdrágította a pénzt, a munkások nyakába a munkanélküliség rettenetes csapását zúdította, a kisvállalkozókat sorra buktatja a hitelmegvonás, a kereskedelem pang, mert a fogyasztók nagy tömegeinek a legszükségesebbre is alig van pénzük.

Országos az inség, amelyel mindenki megérez — a nagybirtokosok kis kikkjén kivül; elsősorban megérzi az éhínség szélén álló munkásság, de megérzi a tönk szélén álló polgárság is. Nem egy osztály, hanem egy egész ország van végveszedelemben, nem egy társadalmi réteg, hanem az egész magyarországi társadalom jutott érvénybe: az egész országot tönkre tette a vampolitika és a militarizmus.

Es menedék, most nincs sehol. Hol az a parlament, amelynek ereje lenne a drágaság megszüntetésére emberséges vampolitika útján? Hol az a kormány, amely a parlamentre támaszkodva oda vágthatná a militarizmusnak, elég volt a szípoíozásból, ez az ország nem ad egy vörös rézkrajccárral sem többet, mert nincs miből!

Parlamentünk nincs, csak egy épület van a Dunaparton, amelyben olyanok tanyáznak, akik minden törvényt felretéve, fegyveres segedelemmel fosztják ki az országot!

Kormányunk nincs, mert csak egy lelketlen társaság bitorolja a hatalmat törvényes jogcím nélkül, az ököi jogán!

Nyomor és anarchia, inség és szuronyuralom van ebben az országban, de a békés munkának nincs meg a lehetősége, a munkásság nem bír megélni, a polgárság nem tud anyagilag gyarapodni: ebben az országban csak a nagybirtokosoknak meg a politika rablólovagjainak áll a világ!

Es ebben a borzalmas vergődésben most jön még egy «csapás»: a politikai tömegsztrájk! Aki nem lát a dolgok mélyére, az azt kérdezheti: mire való ez a sztrájk, a mely megnövelné, hahébet a munkásság nyomorát és megszorítaná a polgárság bajait? Mire való a sok átkot tetézni még egygyel?

Való igaz, hogy a tömegsztrájk mindenkire baj. Legnagyobb baj a munkásságra. De veszedelem a polgárságra is.

Es a munkásság mégis vad harci tüzzel néz elébe s a polgárság beátó része minden uton-módon pártolni igyekszik az eszmét. Nemcsak a munkások készülnek arra, hogy letessék a szerszámot, hanem a polgárok is készülnek rá, hogy önszántukból is becsukják a műhelyt a boltot, sőt a gyárat is.

Szűnjék meg a gazdasági élet ebben az országban, amíg a sztrájk el nem érte célját!

Honnét van ez az elszántság, amely nem riad vissza a tömegsztrájk «csapásától»? Hol itt a magyarázat?

A tömegsztrájk célja — ez a magyarázat. Ez a tömegsztrájk az ország romlásának végökát akarja kiküszöbölni.

Fejétől büzik a há: a parlamenti rohadás bomlasztja az egész országot.

Ez a mai osztdlyparlament egyik főoka a drágaságnak, mert megcsinálta a mai vámrendszert; ez a vámrendszer uszította rénk a szerbekt s így növelte a háboru veszedelmét;

Ez a mai osztdlyparlament cinkosa a militarizmusnak és végrehajtó közlege az ország kifosztásában; ez a mai osztdlyparlament vitte törvénykivüli állapotba az országot, ez szolgáltatta ki néhány középkori rablólovagnak és néhány modern zsebráknak a munkásság jogait, a polgárság zsebet s az egész ország alkotmányát, haladását, kultúráját!

Ez az osztdlyparlament elárulta darabonként az országot, elköttyavetyélte és ellopta anyagi és szellemi javait: ennek a parlamentnek léte is merénylet mér az ország ellen s már ez a helyzet: vagy az ország pusztul el, vagy az osztdlyparlament.

Élet-halálharc folyik most, az ország önvédelmi harca ez a zsebrákok bünbarlangjává, fészkevé züllött osztdlyparlament ellen.

Nemcsak az éhezö munkásság, nemcsak a tönkretett polgárság, nemcsak a jobbágygyá sül-

lyesztett parasztság és nem külön a közérdek önzetlenségéig emelkedett nagybirtokos csoport harca ez: az ország önvédelmi harca ez a parasztság, a hajótörött osztdlyparlament roncsain uralmukért: a szabad rablásért marakodó kalózko ellen!

Az ország élethalálharcának csak egyik tünete a tömegsztrájk. Csak egyik, de végsö és döntö fegyver: hóhérbárd a tömegsztrájk, amelynek le kel Isujtani azoknak a nyakára, akiket bünbánásra nem indított az sem, hogy az ország közvéleménye régen kimondta réjuk a nálátos ítéletet!

Becsületes munkás, osztdlya érdekeit ismerö polgár — mind készüljön a nagy íeszámolásra!

Élehalálra akarják kárhoztatni a munkásságot, csödbe kergetik a polgárságot, tönkretették alkotmánya megtojtásával, haladása lehetetlené tételével az egész országot! A munkásságnak a harcban mér nincs veszteni valója, a polgárságnak ebben a zsebrákrendszerben nincs nyernivalója, s az egész országnak léte, minden kulturális és anyagi értéke van kockán! Új élet: új parlament kell ebbe az országba!

Acsoló bárd is a tömegsztrájk, amely tödelet ácsol a közérdek, a kultúra mér felépített templomának, amelyre a zsebrákok nem engedték eddig rárakni a tetöt!

Az a kulturmunka, amely ebben az országban az uralkodó pártok ellenére évtizedek óta folyik: betetőzésre vár s betetőzője a mai viszonyok között csak a tömegsztrájk lehet!

Nem kis dologról van most szó, nem hóim tüntetésről, sőt nem is egy-két napos, tömegeröt mutatö sztrájkokról, hanem történelmet irányító, új Magyarországot alkotó hatalmi cselekedetről.

Most nemcsak azt kell megmutatnia a munkásságnak, milyen nagyszámu és milyen öntudatos, hanem azt is, milyen kitartó, milyen forradalmi, milyen erős, mennyire rajta áll ennek az országnak virulása vagy züllése!

Ez a küzdelem súlyos íesz, súlyosabb minden eddiginél: a munkásságnak nagyobb száma, mai, nagyobb felkészültséggel kell belemennie, mint bármikor eddig s a demokráciához szitö polgárságnak több öntudattal, több áldozatkészséggel kell elébe néznie, mint eddig.

Talán hetek, de talán csak napok vannak még hátra a tömegsztrájkig!

A találkozás.

André Erfeuille türelmetlenül járkélt fel-alá a kis pályaudvaron. Várta a párisi vonatot. Kellemtelen utja volt. Párisba készült, hogy találkozzék a kedvesével, akivel szakdtani akart. Az asszony udvariasságból és hiúságból úgy tett, mintna vissza akarná tartani, és ez a találkozás, amelyen a szívek nem fognak együtt dobogni és a testük csak egy elmúlt, megunt szokásnak fog engedelmeskedni, minden valószínűség szerint az utolsó íesz.

Erfeuille valamikor titokban szeretett egy nőt. Tulzott büszkeség visszatartotta attól, hogy szerelmet valljon neki, pedig, ha a látszat nem csalt, a leány viszonzta az érzelmeit. Erfeuille szegény volt és nem akarta feleségül venni a dús gazdag leányt. Azóta megnöszült szeréiem nélkül és három évi kínos házasság után elvált a feleségétől. Az üziete fényesen jévedelmezett és Erfeuille gazdag ember lett. Szerelm tárgyja szintén férjhez ment. Kétszer futólag, társaságban találkozott vele, de mindig visszacmlekezett édes, sápadt arcára.

Alkonyodott a vonat sokat késétt és Erfeuille már széadszor mérte végig a kis perront. Egyszerre, mikor megfordult, egy hölgygel állt szemben. Mind a ketten összerézzenek és elsápadtak.

— Nem tévedek, ugy-e, asszonyom, — da-dogta Erfeuille. — Ön az?
— Igen, Erfeuille ur, én vagyok.
Azután nem beszéltek. Leikeiket megrohan-

ták az emlékek. A férfi nézte az asszonyt és észrevette különösen sápadt arcát, kopott ruháját, régi, divatjamult kalapját. Az asszony érezte a sajnálkozást és büszkén kiegyenesedve, visszautasítani látszott azt. Félig mosolyogva mondta:

— Régen nem láttuk egymást.
— Több, mint öt éve...
— Maga jó színben van...

Erfeuille nem merte neki visszaadni a bököt.

— Oh, én nagyon rosszul nézek ki — mondta az asszony. — Sok minden történt.
— Csak nem beteg?

Erfeuille megbánta az ostoba kérdést. Az asszony azonban megbocsátotta, mert kiérezte a hangjából az öszinte érdeklödést.

— Sokszor hallottam magáról, — kezdte az asszony a beszélgetést. — Tudok a sikereiröl és igazán nagyon örültem neki. Maga igaz jóbarátom volt...

A feleségéről és a válásról nem tett említést. Erfeuille hálás volt érte.

— Igen, az anyagi viszonyaim jól alakultak. Alighanem kárpótású a többiért... Örülök, hogy ilyen kedvesen emlékezik reám. Én nem tudtam semmit magáról, Heléne, pedig szerettem volna tudni.

Az asszony lassan, határozottan válaszolt:

— Jobb volt így, barátom. Két év óta annyira változott az életem, hogy jobban szerettem, ha a barátaim nem tudtak rólam. Gon-

doltam magára, de magának legkevésbé akartam volna szomorúságot okozni és...

— Nem úgy bánt velem, mint jóbarátokkal szokás — mondta Erfeuille.

— Nem segíthetett volna rajtam.
A szavak csaknem keményen pattogtak le az ajkairól.

— Párisba utazik? — kérdezte Erfeuille hal-

kan.
Az asszony felelet nélkül, láradt mozdulattal az ellenkező irányba mutatott. Azután Erfeuilének úgy tűnt, mintha Heléne testét a zokogás rázta volna meg.

— Heléne, kérem, ha már összehozott bennünket a véletlen, mondjon el nekem mindent...

— De semmi, édes barátom, semmi... ha csak az nem, hogy teljesen tönkrementünk.

— A férje?

— Igen... Elvesztett mindent, mindent... Szerencsére, nincsenek gyermekeim. Vagy ki tudja? Talán jó lett volna az a vigasz, az az életcé!... még a nyomorban is. A férjem elvesztette a saját vagyonát, meg az enyémet is... Azóta beteg, csaknem öntudatlan... Én ápolom...

— Szereli?

Egy pillanatilag esen dvoit.
— Mindkettönk házassága szerencsétlen volt, André, — mondta azután az asszony. — Mi vagyunk a hibásak, jobban is lehetett volna. Nekem a férjem idegen, — de ő nem hibás semmiben. Én ígéretet tettem, megesküd-

Gyors, katonai fegyelmezetségi előkészültre van szükség, hogy vértelen eszközökkel, de hatásban és indító okjaiban a régezzel méltó új március, az újjéledés friss korszakát megérhesse ez a szerencsétlen Magyarország, amelynek sorsa 1848 óta a poshadás, a stagnálás, a züllesztés!

Készüljétek! Készítsétek az anyagi erő: takarítások meg minden garast, óvakodjatok minden fölösleges kiadástól, ne igyatok egyetlen cséppnyi szeszt, ne adjatok ki hiába egy vörös rézkrajcárt sem! Ami most apró megtakarításnak látszik: akkor nagy summa lesz!

Készítsétek a lelki erő: műveljétek magatokban, másokban a lelkesedést, szítsátok a tüzet: a harc tüzet, az elkeseredés lángját, a kitartás zsarátnokát, mert addig kell világítania a forradalmi lángnak a fekete magyar éjszakában, míg meg nem virrad, míg a szabadság hajnala nem hint fényt ennek az országnak minden páriájára!

«Megvirrad még valaha», — de csak mi általunk, de csak a mi erőnk keltheti fel a napot!

«Nem lesz mindig éjszaka», — de a sötétség csak akkor mulik el, ha mi előzzük.

Készüljétek: történelmet kell most csinálnunk, új honfoglalás a feladatunk!

Készüljétek: buzogányos honfoglalóknál, szúrnyos «hősök»-nél is nagyobb dicsőséget, értékesebb győzelmet kell kivívnotok az ország és magatok javára, sőt új országot kell teremtenetek magatoknak és unokáitoknak — összefont karotok elphentetett erejével!

Készüljétek! Minden perc drága most és minden pillanat a történelmé! Most újra zenghetné Petőfi:

Haloványul a gyáva szavamra. Daíom
Viharodnak előjele, forradalom!

Hirdessen

az „UJ DEBRECZEN“-ben,
Debreczen város egyetlen valóban
független ellenzéki lapjában.
!! Olcsó hirdetések !!

Kalandor, vagy hős?

Enver bej.

A legutóbbi török forradalmat tudvalevőleg Enver bej szervezte. Ez az aránylag még fiatal ember a legutóbbi években történt összes politikai és társadalmi átalakulásoknál vezető szerepet visz és neve mindig bejárja a világsajtót, valahányszor Törökországban nagy dolgok történnek.

Az 1908. és 1909. évi konstantinápolyi forradalmak után, amelyekben fetagadhatatlan tetterőt tanusított, a berlini nagykövetséghez került Enver bej katonai attasé minőségben. — Berlinben az irásztalán Napóleon és Bismarck archépei közé a magát állította, amely nagásra pödörített harcias bajszszal ábrázolja.

Azután kitört az olasz-török háború. Enver bej otthagya a világváros örömeit és Kirenai-ka sivatárára sietett, ahol az arabokat makacs ellenállásra felkészítette. Csakhamar hosszú szakállá nőtt és Berlin parkettjének oroszlánja rövidesen a sivatag zord harcává változott — de nem anélkül, hogy magát ahányszor csak lehetséges volt, le ne fotografáltassa és a harctéri tudósítóknak hőstetteiről ne beszéljen, amelyekről szűz jelentések azután igazi keleti tulzással és kiszínezéssel kerültek a török és arab lapokba.

Abékekötés után hű arabjaival továbbá ellenállást hirdetett, de azt nem tette meg. Automobilon és tevéken megtett fáradságos és veszedelmes út után Alexandriába érkezett, ahol simára borotvált arccal és európai öltözetben álnéven megszállt a Savoy-szállodában. Az északnémet Lloyd-társulat egyik hajójával azután Nápolyba utazott és január 28-ika megmutatta, hogy milyen célból sietett titkon Konstantinápolyba.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. sz.

Sasfiókok.

Pyrrhus király utódai az albán sasfiókok itt jértak nálunk s Magyarország jóakarátét kérték i országuk, a független Albánia megalapításához. Kasztriota György, Albánia hős királya korában együtt vívtuk halálos tusánkat a hódító török katonai hatalomnak mindent eltipró árjával s amikor eibukott Albánia, nemsokára utána bukott Magyarország is. A mi állami és nemzeti életünket azonban az ozmán hódítás nem falazhatta be, ellenben az albánokét tökéletesen befalazta s csak a sasfiókokban rejlő faji erő nem tudta megsemmisíteni. Ritka jelenség is a történelemben, hogy ötszáz esztendő eltelte után is a meghódított és a hódító ugyanavval a halálos gyűlölettel álljanak szemben egymással, amint állott szemben az albán és a török — a hódítás napján — s ma már csak kevés idő kérdése, hogy Albánia a huszadik században ott folytassa a függetlenségét, ahol a rKisztus előtti időkben elkezdette.

Nekünk magyaroknak pedig a Balkán új kialakulásában föltétlenül szükségünk van a független Albániára. Szükségünk van eisősorban katonai védelemre, másodsorban pedig gazdasági szempontokból. A nagy [Andrássy Gyula keleti politikájának a feladása következtében ma már Orsovától kezdve egész az Adriáig egységes szláv gyűrű veszi körül Magyarországot. A balpiatz keleti politikája hibát hibára halmozva, lehetővé tette, hogy a Balkán-félsziget két szláv állam: Szerbia és Montenegró, területileg és államilag egyesülhessenek s ennek ellensúlyozására ma már a kettős monarchia számára nem maradt más hátra mint ez ellen az erős szláv gyűrűn túl keressen hátvédet keresztül a Fekete-tengertől az Adriáig. Ezt meg kell találnunk a nem szláv, csak görög-keleti vallásnál fogva elszévesodott Bulgáriában és a szlávokká örök ellentétben álló Albániában. Ennek a két országnak kell pótolni a balkáni katonai bázist.

A sasfiókokra sokszor lehet még szüksége a kettős monarchiának. Gazdasági utunk-

tem, — és meg fogok mindent tartan.
Erfeuille szenvedett és mégis vad örömet érzett. Időközben besötétedett az elhagyatott kis pályaudvar. Erfeuille közel hajolt az asszonyhoz:
— Heléne, maga tudta, hogy szerelem nélkül, kétségbeesésben nősültem meg... Tudja, hogy elváltam. Doigoztam sokat és eredményt értem el. De a szívem üres... Nem szeretek senkit, senkit, borzasztóan egyedül vagyok. Engem sem szeret senki. És most megértettem az életet. Tudom, hogy a tulzott büszkeség és becsületesség ostoba, eszielen...
Az asszony megragadta a férfi kezét.
— Ah, hallgasson, ne beszéljen erről... Miért, miért nem beszélt akkor...
— A pénze miatt, — felelte Erfeuille csaknem gyűlölettel.
— Oh, hogy vártam én! Én is ostoba voltam. Respektáltam a maga büszkeségét. Hallgattam, amikor azt szerettem volna kiáltani: «Vegyél el! Hát vegyél el!» Oh, miért ne mertem! És most vége az életünknek, tönkre van téve. A vagyonom elveszett, magánál megduplázódott volna...
Heléne hirtelen éirántotta a kezét és egy padra vetette magát.
— Nem akartam ezt mondani, — mormogta.
— Nem kellett volna mondanom. Ez a találkozás, a sötétség, a fájdalom, amely marcangója a szívemet... ezek hibásak, ezek mondatták velem mindezt... Bár már jönne a vonat! —
— Oh, hiszen még nem késő, — mondta André és szinte erőszakosan megragadta az

asszony kezét. — Heléne, Heléne szeretem magat... Sohasem szüntem meg magat —
— Hallgasson, André. Az én kötelességem ott van, a maga útja arra vezet. Késő van már. De legalább most tudja...
— Ez mind nem fontos, — kiáltotta André. Érzem magában, hogy maga is akar élni, szeretni! Heléne! Jöjjön velem!
— Nem. Én is olyan büszke vagyok, mint maga. Most maga a gazdag és én vagyok a szegény. Csak ez változott, semmi egyéb.
— Ez semmi, ez nem számít. Heléne, az égre kérem, igyekezzék szabadulni...
— Nem lehet, — felelte az asszony szomorúan. — Már nincs erőm, fáradt vagyok... Nem lehet... Ne kísérsen... Nem szabad...
— Szeretem magat, Heléne!
— Én is szeretem magat. Egész válom vonz maga felé...
— Jöjjön velem, akarom! Nem fogom most elhagyni. Maga is éri, hogy vonzódnék egy máshoz, hogy kívánjuk egymást. Te is érzed... Egy jelzőharang kondult be a sötétbe. Az asszony hátradült a padon és lehunyta szemét. Mintegy álomban beszélt:
— Igen, érzem... Én is kívánlak... Mindig kívántalak, de nem leszel sohasem az engem... Nem hagyhatom el azt a szegény beteg embert, azt hinné, hogy a pénz miatt akarom meghoszni magam... Az csunya volna, gyáva. És a szeretőd sem leszek. Hűséget esküdtem, meg kell tartani... De, tudd meg, hogy nem leszek soha többé az övé sem... Szeretlek... En-

gedj! Mondom neked, hogy így kell lenni, mert így hazug, így bolond, így ostoba, mint maga az élet!
— Nem, nem Heléne, könyörgök. Engedd legalább remélnem, hogy láthatlak, segíthetek neked...
— Ne mondd ezt.
— Engedd, hogy a barátod legyek hogy irhassak neked...
— Nem... Itt a vonat... Oh, hogy fáj a szívem!...
— Add ide az ajkaidat, Heléne!
— Én is szomjazom a tiédet. De ha megízleltem, nem tudok majd éimenni...
— Add ide Heléne, az égre kérek!
— Nos, igen, csókolj meg! Csókolj a számra mindazt, ami lehetett volna. Egy percig a tiéd vagyok egy életre. — André vadul megcsókolta az asszony sápadt ajkát. — És most itt a vonatunk... Egyszerre érkezik mind a kettő... Menj át és ne fordulj vissza... Fogadj szót!... Isten veled André!... szívem... szerelmem...
Erfeuille kétségbeesetten ment át a síneken. Legszívesebben a vonat elé dobta volna magát. Azután beszélt a vonatba és meglátta Helént, aki éppen elfoglalta helyét a másik vonatban. A férfi könyörgésre kialsolta kezeit, az asszony szomorúan intett és eltordult.
Azután két éles fütty és két vonat elindulik ét ellentétes irányban.
Camille Mauciar

ban Szalonikó felé a tengeri utunkban a világkereskedelem felé: Albánia területének a függetlensége a mi elsősorú érdekünk. Valóna az Adria bejáratának kulcsos kapuja, például sohasem lehet egyetlenegy más hatalom kezében sem, csak az albánok kezében. Mert ha más kezébe kerül: mi úgy be lehetünk zárva az Adriába, milliárdos hadi és kereskedelmi flottákkal, mint az egér az egérfogóban. A sásfókok új fészekrakásában tehát Magyarországnak is részt kell venni.

Színház.

1913. február 3-án, hétfőn, B) bérletben:

LILA DOMINÓ.

Operette 3 felvonásban.

Heti műsor:

Kedden: Lila dominó, operette. C) bérlet. Szerdán: Leányvásár, operette. A) bérlet. Csütörtökön: Bor, falusi történet. B) bérlet. Pénteken: Gólya, vigjáték. Ujdonság. C) bérlet.

Szombaton: Gólya, vigjáték. A) bérlet. Vasárnap délután: Éva, operette. Mérsékelt helyárrakkal. Bérietszünet. — Este: Lila dominó, operette. Kis bérlet.

A lila dominó.

(Bemutató előadás.)

A szombati premier révén eljutottunk egy átlag jó operethez. Jó operethez, mert nemcsak a zenéje csinos, hanem a szövege is elég értékes. Ugyan sem a zene nem rejt mélyebb, különösebb szépségeket, sem a líretto nem egészen kifogástalan, mégis, mindkettő felülemelkedik a közepesen és szépen egymáshoz simulva, összeharmonizálódva, egy kellemes, szórakoztató darabbá alakul.

A téma igen egyszerű, talán kissé sablonos is a cselekmény nem sok, de a jelenetek biztosan vannak beállítva, a helyzetek ügyesen fejlesztve. A tartalom véznaságát a szerzők sok ötletes, mulattató epizóddal pótozták, melyek ha nem is mindig újszerűek, de soha sem válnak közönségessé. A zene határozottan intelligens ember munkája. Nem művészi, egyéni jellegekkel bíró kompozíció, sok benne a reminiscencia, kevés az eredeti invenció, mégis általában szépnek és fűlbemészó muzsikának mondható.

Cuvelliernek — az operette zeneszerzőjének — főérdeme, hogy a szöveghez nagyszerűen simuló zenét komponált, ahol egyik rész sem különálló, egyik a másiknak kiegészítője. Nagyon csinos keringője és egy pár behizelgő melódiaju énekszövege van, amelyet a premier közönsége meg is ismételtetett. A hangafestések, különösen a triókban, szépen sikerültek s az egésznek egyöntetűsége kellemes érzést vált ki belőlünk.

A színház határozott ambícióval játszotta szerepeket, az előadás gondos betanulásnak volt az eredménye. A címszerepet Borbély Lili adta sok igyekezettel, Aranyosi Anna szép toalettjeivel és csinos táncjaival ért el hatást ugyancsak Csanády Irma, H. Serfőzi Etel pedig diszkrétan, finoman játszott, mint mindig.

A létszereplők most is brillirozáltak. Kaszay, Székely, Lévai Farkas, Szabó, az operettek régi, oly sokszor méltatott erősségei ezuttal

is ötletes, eredeti alakítás) nyugtattak, kellemes perceket szereztek nekünk és méltán felszolgálták a tapsokra. A zenekart Mártonfalvy György vezette biztos kézzel. A bemutatkozó előadásra a színház teljesen megtevést a publikum tetszéssel fogadta a darabot.

Ernosz.

SZÍNHÁZI HIREK.

Lila dominó. Ma este kerül színre a Népeperából műsorunkra importált operett-ujdonság, a Lila dominó, mely a debreczeni színház padon a szombati bemutató alkalmával kiváló sikert aratott. A mai előadás iránt szép érdeklődés mutatkozik.

Leányvásár. Szerdán a népszerű Leányvásár operett kerül színre. A kitűnő operettben Lucy — Zilahyné S. Vilma, Bessyt — Borbély Lili, Miggies Tomot — Falussy, Fritzet — Kormos, gróf Rottenberget — Székely játszik.

A Bor új szereposztással. Csütörtökön Gerdonyi Géza kiváló falusi története, a Bor kerül színre új szereposztással. Baracs Imre szerepét ez alkalommal Székely Gyula játssza. A kitűnő reprize nagy szorgalommal készült a színtársulat.

A Gólya. A heti műsornak a legérdekesebb darabja a pénteken bemutatásra kerülő pirosszínű ujdonság, a Gólya. A kiváló vigjáték a Vigszínház műsoráról került hozzánk s ezúttal nagybán foglalkoztatja a társulat vigjátéki személyzetét. A kitűnő ujdonságra a színházi pénztár jegyeket előre árusít.

„APOLLO”

mozgó színház.

Piacz- és Miklós-utca sarok.

Igazgató: Deési Alfréd.

Folytonos bemenet! Telefon 762

Ma először:

Vigest! Színes műfilm!

A csipkeverő leány.

Hollandi vigjáték 2 felvonásban.

A címszerepet **S. Grandás** a legújabb mozi csillag játssza.

75 és 76-os hotel szoba.

Bohózat 1 felvonásban.

Főszereplő: **W. Psylander.**

A sors utjai.

nordisk dráma 3 felvonásban.

Előadják a Kopenhágai udvar színház tagjai. Remek kísérő műsor.

Modern és a legjobb

VILLAMOS

berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

HIREK.

A Patronázs-Egyesület intéző bizottsága február 4-ikén, kedden délután 5 órakor gyűlést tart a kir. törvényszéki palota előlői szobájában. Több, halaszthatatlan ügy teszi szükségessé a gyűlés tartását, melyet múlt hó 31-re hívott össze az elnökség, de akkor a város-házán tartott városi bizottsági ülés miatt nem volt megtartható. Ezúton is van szerencsém az intéző bizottság tagjait a közgyűlésünkre meghívni. Debreczen, 1913 február 3. Az elnökség.

Nem lesznek hadgyakorlatok. Bécsből jelentik: Az idén nem lesznek nagy hadgyakorlatok, mert a külpolitikai bonyodalmak miatt amugy is be vannak hiva a tartalékosok és a tábori szolgálat van olyan instruktív, mint a manőver. De tekintettel kell lenni a hadvezetőségnek arra a szempontokra is, hogy a katonai intézkedések nagy anyagi áldozatokkal jártak amelyek nem lehet még jobban növelni nagy hadgyakorlatokkal. Fentös szempont volt a hadgyakorlatok éimarádására az is, hogy a tartalékosok tömeges behívása családjaikra is nyomásztólag hatott. Eddig még egyáltalán nem tettek előkészületeket az idejű nővérekre, pedig ilyenkor már az előkészületek legnagyobb része megszokott történni.

Adókievetés a régi alapon. Az ujadó-törvények életbeléptetésének elhalasztása következtében a folyó évre még a régi adókievetés alapján történik az adókievetés. Azok a háztulajdonosok, akik házaikra bekebelezett kövek között adóelengedésben részesülnek, akik máskülönbben adóbevallási ivatekaptak volna kézhez helyesen teszik, ha már most a városi adóhivatalnál bejelentik, milyen teher van házukon, mert az adóelirással jár, az elkésztett bejelentés pedig már figyelembe nem vehető.

A katolikus miniszter. Az országos Tanács egyesület gyűlésén történt, Jancsó Benedek az egyesület népszerű alelnöke, elmondta, hogy a nyugdíj-javaslat törvényjavaslatát tőlük lehetőleg igyekeztek meggátolni. El is mondja, hogyan.

Voltunk — mondja — a miniszterelnök ur ó excellenciájánál, voltunk a pénzügyminiszter ur ó excellenciájánál és voltunk a katolikus miniszter ur ó excellenciájánál is.

Hársogó kacagás tette Jancsót arra figyelmessé, hogy elszólta magát. Pedig dehogy. Hát egyéb Zichy, mint katolikus miniszter?

Szabad Iskola. Ma, kedden dr. Horvay Róbert főreáliskola tanár kezdi meg az ismeretterjesztő előadások sorozatát a Szabad Iskolában «Leiki életünk köréből» című ciklusos előadásával. Az első előadás vázlatát a következő: A lélektani kutatás nehézségei. Testi és lelki jelenségek párhuzamosága. Dualizmus és monisztikus fellegzés. Az energia. A lélek fogalmának kialakulása. A nagyszabású előadásra, mely este 6 órakor az Ipartestület (Simonffy-u. 1—c., II. em.) dísztermében kezdődik, különösen felhívjuk a közönség figyelmét. Holnap az előadás folytatatik.

Értesítés. A Debreczeni Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatósága tudomásra hozza, hogy a további intézkedésig a dr. Grósz Pál-féle VII. kerület dr. Balkányi Ede orvos ur (lakik: Piac-utca 16. Alföldi Takarékpénztár-palota) látja el.

Szerencsétlenül járt ember. Tegnap délelőtt könnyen végzetessé válható szerencsétlenség érte Gyenge Mihály 46 éves lakost. A Bundi-utca 10. számú ház előtt a sikos járdán elcsuszott és olyan szerencsétlenül, hogy bal lábát elverte. A mentők beszállították a kórházba.

Vig délután. A katolikus népszövetség jól sikerült vig-délutánt tartott tegnap a főgimnázium tornatermében, amelyet zsúfolásig megtöltött a közönség. Egész csomó pompásabb-nál pompásabb műsorszám biztosította a sikert. — Ertvös Böske és Molnár Margit vig magán-jeleneteket adtak elő. Nagy hatást keltett az ismeretlen, de mindenestre nagyon ügyes, szereplők által előadott tragokomédia és egy kis egyfelvonásos. Sokat nevetett a közönség Schläf János komikus szízmán, de talán a legnagyobb sikert Pálffy Ilonka aratta. A bájos urfeány «Sokszor úgy szeretnék sírni» és a «Mese földről jött hozzám az üzenet» című dalcímű adta elő olyan kedvesen csengő hanganyaggaival és énektudással, hogy talán nem nehéz megjósolni, hogy ezek a rutinos képességek tovább fogják őt vinni a műkedvelői színpadoknál. Nagyon sokat tapsolták. Farkas Meánie és Stock Annus dialógot adtak elő szintén nagy siker mellett. Cercek Gusztáv felkészült pompás gyermektipusokat mutatott be, nem kis derűtséget keltve.

Ismét gázolt a villamos. Nagy Károly 19 éves napszámos lett majdnem áldozata tegnap a villamosnak. At akart menni a sineken, mikor épen közlekedett a villamoskocsi. — Nem volt már elég ideje, hogy keresztül menjen, megbotlott és orrán súlyos sérüléseket szenvedett. Még szerencse a szerencsétlenségben, hogy egyéb komoly baja nem történt. A mentők vitték be a kórházba.

Elcuszott a sikos járdán. Ma délelőtt Strobert Salamon főrvényszéki hivatalnok 46 éves felesége a libavásárban járt, vásárlás közben azonban szerencsétlenség érte. Megcuszott a sikos járdán és bal lábszárát eltörte. A mentők beszállították a kórházba. Minthogy a sikos járdának már oly sok áldozata volt, nagyon kíváncsi lenne ha minden házigazda gondoskodnék arról, hogy háza előtt az utat lehintse. Ez sok szerencsétlenségnek venné elejét.

Végzetes dinamitrobbanás. Felsőbányán a keleti tárnában dolgozott Kitzler Ferencz és Zsigmond Ferencz bányász. Kitzler a megfagyott dinamitot mécsesnél tisztogatta, hogy a fagy leolvadjon róla. A dinamit a lámpától fellobbant és Kitzlert teljesen darabokra szaggatta. — Zsigmond Ferencz pedig a robbanás következtében elvesztette hallóképességét és a kiállított izgalmtól az örütség jelei mutatkoznak rajta. Kitzler feleséget és három érvát hagyott hátra.

A régi tizkoros bankjegyek bevonása. Az osztrák-magyar bank 1905. február 13-iki hirdetményével bevont 1900 március 31-iki keltezésű 10 koronás bankjegyeket, melyeket a főintézetek és fiókok ezidőszámtalán még beváltak, 1913 február 28-ika után nem fogják többé sem beváltani, sem elfogadni és e napon a banknak az a kötelessége, hogy az előbb említett bankjegyeket értéknek tekintse, megszüntik.

Gyilkot, mert tisztizolga akart lenni. Przemysl (Galicia) külvárosában, Zuravicában csütörtökön reggel egy kert kerítése mellett egy katona holttestére akadtak. A szerencsétlen legény a 28. tábori tüzérezred Olearczik nevű kőzkatonája volt. Csak úgy lehetett megismerni, hogy átgépből hiányzott, mert feje és arca a felismerhetetlenségig össze volt vagdalva. Az ezrednél megindult a vizsgálást és a gyanú egy Philip nevű köztüzérré irányult, aki bevallotta, hogy megölte Olearczikot. A gyilkos legény elkeseredésében kettéhasította Olearczik fejét és aztán elakarta rejteni a holttestet. Először a kerítésig, de lépteket hallott és otthagya a földön. A gyilkosság okát az adta elő, hogy ő akart az ezredes tisztizolga lenni és Olearcziknak kedvezett a szerencse.

Egy adóslévél körül. Maráth József tekeresi földműves még az elmúlt nyáron 600 korona kölcsönt adott Schvarcz János felső-mindszentü lakosnak egy adóslévre. Nemrégiben Schvarcz meghalt, amire Maráth főkereste az elhunyt hitét és felszólította, hogy törleszzen az adóslévre, vagy pedig szerezzen egy kezeset s új adóslévet állítson. Az elhalt adós fia erre egy új adóslévet adott át Maráthnak, amelyen kezes gyanánt Jaeger Félix felső-mindszentü lakos szerepelt. Egyben azonban azt indítványozta Maráthnak, hogy a rosszut miatt ne menjen haza, hanem töltsen nála az éjszakát. Amikor reggel a hitelező felébredt, megdöbbenne tapasztalta, hogy az adóslévet eltűnt a kabátja zsebéből. Nyomban jelentést tett a csendőrségnek, ahol ama gyanút kizárta, hogy az adóslévet Schvarcz, amíg ő aludt, kivette zsebéből és elrejtette. A csendőség kihallgatta Schvarczot aki határozottan tagadja hogy az adóslévet egyáltalán látta is volna s azt állítja, hogy az adósságot ki is fizette már több részletben. A vizsgálat megindult.

Nazim pasa leánya — öngyilkos. Tragikus eseményt jelentenek Konstantinápolyból: A meggyilkolt Nazim pasa leánya mérget ivott és meghalt. Tegnap este történt a tragédia. Nazim pasa gyászban aborult családja elkötözik a fővárosból, de előbb megakarja boszúzni a gyilkosságot. A rendőrségre feljelentés érkezett Nazim pasa fiától és sógorától, akik mindketten katonatisztek. Vádat emelnek a hadügyminiszter gyilkosai ellen s kizsoltgatásukat követelik. A vizsgálat eddig annyit derített ki, hogy Nazim pasát Zekki hirlapíró golyója terítette le a nagyvezír elfogadótermének ajtaja előtt. Ez a Zekki hajón Szalonikibe menekült. A tanúk egyértelműen azt vallják, hogy Enver bey szigorúan megtiltott minden vérengzést. Nazim pasát két golyó érte meg s mikor már életlenül terült el, adjutánsát és fejbeltőket, majd a jókora lovassági revolverek agyával összezúzták fejét. Ijesztő csönd van Konstantinápolyban. A legkafandosabb híresztelések keringenek. Így az is, hogy Abdul Hamidot visszaültetik a trónra.

A «Vasárnapi Ujság» február 2-iki száma szenzációs képeket közöl a francia elnökválasztásról, a konstantinápolyi forradalomról, a Művészeti új palotájáról és kiállításáról. Divald Kornél cikke sok képpel régi magyar és külföldi művészi káprákat mutat be. Szépirodalmi olvasmányok: Krudy Gyúria regénye. Majthényi György novellája, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső és Szabócska Mihály versei egy érdekes francia regény. — Egyéb közlemények: Rajner főherczeg arcképe az új francia kormány csoportképe, Károly Ferencz József prezmptív trónörökös újszülött fiának képe, Pálya Tibor rajza, haditengerész-tünk hidroaeroplánja, képek a pesti utcáról s a rendes heil rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre öt korona, a «Világ-krónika»-val együtt hat korona. Megrendelhető a «Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalában (Budapest IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a «Képes Néplap», a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

A Nemzeti kávéházban minden este egy elsőrendű Női-zenekar Nemény Jenő karmester vezetése mellett hangversenyeznek.

A Debreczenvárosi Takarékpénztár r.-t. üzlethelyisége Piac-utca 42 szám alatt azonnal kiadó. Értekezhetni Dr. Polgár Dániel irodájában ugyanott.

A Debreczenvárosi Takarékpénztár r.-t. üzleti helyiségét egyesülés folytán 1913 február 1-től kezdve a Gazdasági Takarékpénztár r.-t. üzlethelyiségébe Piac-u. 85 sz. (Wiener-ház) 1-ső emelet helyezte át.

Legujabb.

Saját tudósítónktól.
Százszoros rablógyilkos.
Pétervárról jelentik: Karkovban letartóztattak egy rablógyilkost, a kiről már eddig bebizonyult, hogy százhárom rablógyilkosságot követett el.

Hamburgi vasutasok sztrájkja.
Hamburgból jelentik: A hamburgi magas vasut forgalmi személyzete ma reggel sztrájkba lépett, minthogy az igazgatóság bérköveteléseiket nem teljesítette. Az üzemet a felügyelő-személyzet segítségével tartják fenn.

Gyilkos milliemos.
Londonból jelentik: Tate Alfréd a milliemos cukorgyáros beretvával elvágta a nyakát és elvérzett. Hátrahagyott levelében az irta, hogy rákbaja van és gyógyíthatatlan betegségé kergeti a halálba.

Eltűnt hajó.
A Yinghoro brit gőzös, melyek fedélzetén hétszáz étas van, eltűnt. Mint New-Yorkból táviratozzák a Cinc natti cirkáló parancsot kapott, hogy Yinghoro brit gőzös keresésére siessen, mely tört csavarral Luzon körül bolyongt.

Mongol kínai háború.
Pekingből jelentik: Juansikkai elnökhöz közelálló körökben híre jár, hogy a kormány elhatározta, hogy tavasszal expedíciót szervez külső Mongolia ellen. Az elnök titkos parancsára az alelnököt kinevezték az expedíció fővezérévé.
Majmaccsinban mongol nemzetőrséget szerveztek és fegyverrel szerelték fel.

Titokzatos öngyilkos.
Bécsből jelentik: Egy I. kerületi szállóban egy utas revolverrel életveszélyes sebet ejtett magán. Aligha marad életben. Az eddigi megállapítások szerint egy magyarországi téglagyár-tulajdonos.

Pixavon
Hajápolás
tudományos alapon

a leghelyesebb mód a fejbőr ápolására és a haj erősítésére.

Ára üvegenként: 2.50 K.
Hónapokig elegendő.

CSARNOK Zongorák, pianinók

A párisi cigányok krónikájához.

(1.) Gyászt jelentenek nekünk a magyar cigány nemzetség részéről. Egy öreg, eredeti és tipikus alak, jó magyar cigány kildőt jelzik Párisból, ki a Magyarországon rendkívül kiterjedt és most már külföldre is kiszármazott Lossó családnak volt a senióra, a 70 esztendőit meghaladott Lossó Lajos haláláról kapunk gyászjelentés, kit a romák maguk között Maskuri-nak hívtak.

Lossó Lajos nagy bőgős volt és mint ilyen, egész életén át mindig elsőrendű ember, aki már az öreg Rác Pali bandájában jelentékeny szerepet játszott és annak idején a többi hírneves bandáknak, mint az öreg Berkes Lajosné, meg a Farkas Paliénak szintén tagja volt. De Lossó különösen azáltal tette nevezetessé, hogy a párisi cigány kitelepülésnek ő volt tulajdonképpen a megalkotója és megteremtője. Nemzettörténelmi szempontból nem szabad kicsinálni ezen ténykörülményt, mert azzal hasznos szolgálatot tett a magyar zeneirodalomnak valamint közgazdasági szempontból a magyar cigány nemzetiségnek, kik a külföldön mindig uttorói a magyar nyelv terjesztésének, akik tehát megmaradnak magyaroknak előbb-utóbb, ők vagy az utódaik csak visszatérnek a magyar hazába.

A törzsköcs jó magyar cigány, ki a mellett mindig jó hazafi volt, Lossó Lajos nyugtalan vére kifelé vágyott, világot látni, tapasztalni és tanulni, habár — régi idők szokása szerint, nem tartozott a kottások közzé. Ilyeténképpen jutott az Albert-Irsán született Maskuri Lossó Lajosnak jelentékeny része a magyar zenének a külföldön való megsonosításából, habár ő maga a vezérszereplést kerülte és szívesen háritotta a dicsőséget a mindenkori vezetőkre. De lelkét annál nagyobb benső öröm töltötte el, a midőn látta, hogy eszméje, melynek igyekezett híveket szerezni, melytől sokszor ázdeui, harkolni és perelni kellett, teljesen bevált és boldogulása lett nagyon sok magyar cigány családnak és még annyinak biztos keresetet biztosított. Ez az egyszerű cigány, rendkívül értelmes, új eszmékkel telt ember volt.

Folytatjuk.

A szerkesztésért felelős: a lapfőigazgató.

MAGYAR-HORVAT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Ca teinuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen esatlakozásban köslekednek a Budapesti felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomáig és onnan köslekednek. Ugyesint Veneciában és Anconában az olasz vonatokkal esatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálófülkékkel, kütünő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi netjegy iroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókrodái.

elsőrendűek, újak: 700-2000 koronáig; angol mechanikával, kereszt-hurok, hártapedállal. Ajánlottak: 300, 400, 500, 600, 700 koronáig vásárolhatók és cserélhetők.

Ócska zongorákat és pianinókat átserélek újakra. Mindenféle átalakításokat, javításokat, hangolásokat jótállással válllok. **Kernács** zongorakészítő nagy telepei: **BUDA PEST.** Fiókház: **Kálvin-tér 6.** Főüzlet: **Szerecsen-u. 33.** az „Opera” közelében

Egy okos fej

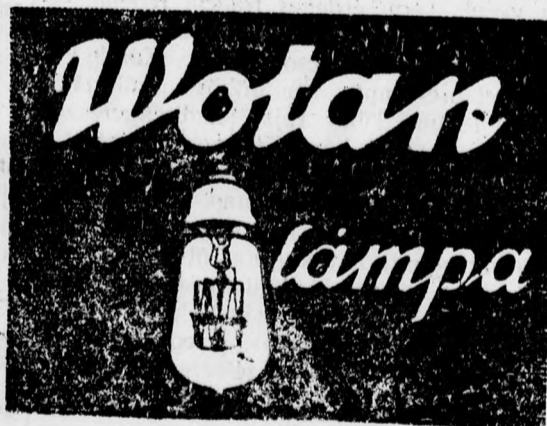
elsajátítja azon vivmányokat, melyekkel a tápszerkémia a házlásszonyt megajándékozza.

Dr. Oetker sütőpor a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpor a 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek esontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vaníliapora a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és eréme vaníliázására szolgál és teljesen pótolja a drága vanília esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanília-csönek felel meg.

Kíméltó használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. **Vények ingyen.** **Dr. OETKER, Baden-Wien.**

„Huzott drótszállal, kb. 75% áram megtakarítás **Törhetetlen!**

Magyar Siemens - Schuckert - Művek

Budapest, VI. Terező-körút 36

Kapható:

Molnár Testvérek-nél.

DEBRECZEN, Egyház-tér 2.

Van szerencsém az igen tisztelt gazdálkodó urak becses tudomására hozni, hogy a Péterfia-u. 24. sz. házamban

szűrszabó üzletemet

teljesen megújítottam és kész munkáim s valódi **erdélyországi, nagyszabeni** a legelső és legjobb **Vég-szűr** raktárból szállítom és kész munkáim, berendezésem, határozottan vagyok bátor kijelenteni, hogy a legkényesebb, legjobb és legolcsóbb vásárlásnak is **megfelelek.**

Maradok tisztelettel

Molnár Mihály szűrszabó.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legjobb párisi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jótállással csak kor. 2-50, 2 óra kor. 4-80, 5 óra kor. 11-30. Egy legújabb fazonu párisi aranyozott láncz 50 fillér, — láncz kor. 1-25.

Kockázat kizárva. Nem tetőzőrt a pénz vissza.

Utánvétmellett szállit az óra áruház:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Austria) Dietelgasse 782-5-8

Hajhullást,

zsiros és sötét haját,

kelemenlen jelenségeket legbiztosabban megszüntethetjük, ha rendszeresen, legalább is hetenkint 1-2-szer megmossuk a haját és fejbőrt

fekete fej

jegyü

ibolya-

sampunnal

és fölváltva

fekete fej jegyü

kátrány-sampunnal.

A fej korpomentes lesz, a haj tömött és fényes, a ritka haj tömöttnek látszik!

Az a siker, a melyet a mindenütt ismert és kedvelt **fekete fej jegyü kátrány-sampun** napról-napra elér, abból is megállapítható, hogy egész sor kétes értékű utánzatot hoztak forgalomba, a mi miatt vásárlásnál különös gondossággal kell figyelni a mellékelt védő jegyre. — **Fekete fej jegyü kátrány-sampun** enyhe, teljesen ártalmatlan készítmény, míg a vizsgálatok szerint az utánzatok gyakran ártalmas anyagokat tartalmaznak és így a haj racionális gondozása helyett kihullását idézik elő.

Sampun a fekete fejjei eredeti csomagocs kákbán 30 fillért kapható minden gyógyszerárban, drogériában, illatszere- és szappanüzletben és fodrászoknál is. Ahol nincs meg az eredeti preparátum, vagy hamisítványt kínálnak helyette, ott forduljanak a főraktárhoz:

Faiszil Ferenc, Budapest, VI. Mozsár-utca 12.

ahonnan közből fogják a legközelebbi elosztó címét vagy 240 K. címzéses beküldése esetén bármelyben külföldre is csomagcskát, társasági utalványt 35 fillérral több.

Hans Schwarzkopf, G. m. b. H., Berlin N. 37.

Hidem:

FEBRUÁR 4.

OLGASZAS

7

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készítettnek.
Szedőgép. Telefon 412.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fönntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válaszra szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetéseket kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mind neknek saját érdeke, hogy egy probabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Adam órás és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanot órajavitások legolcsóbban eszközöltetnek.

Bóros coaládos. kinek fia kondás is lehetne felvétetik Tizenháromváros-utca 28.

Főrangú hölgyek legkedvencebb szépítőszere a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legujabb tudományos buvárlatok alapján készült arccrème és mert hirneves vegyészek állítása szerint ez a **legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító.** -A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban **meglepő, gyors és biztos.** A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. **Rár nap alatt eltűnnek ráncok, redők szeptőlök, májfoltok és mindennemű kiütések.** A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvjja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! **Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fil. Margit-puder 1 K. 20 f.** Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD

KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jósá és Jóna drog., Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón Barbóc Zsigmond H.-Böszörményben Erecsey Gábor gyógytárakban.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése **Wesselégyi-tér 6. sz. alatt**

(Berta-gőzmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzé be.

Legolcsóbb és legjobb hatású

Hashajtó

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer **mentes minden káros alkalatról, a legjobb sikerrel használják** a legbántalmainál, könnyű székletet szerezni egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Csak rozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal **30 fillér.** egy tekercs 8 dobozzal tehát 120 pilulával **2 korona.** A pénz előre küldése mellett bémentve.

Óvás!

Utánzóttól óvakodjunk hashajtó pilulái "tessék kémi Csak akkor valódi, ha minden dobozban a törv. bejegyzés Szeut Lipót védjeggyel a Fihilip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törv. ény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kel lennie. **Neustein Fülöp** gyógyszerész, Sz.- Lipóthoz Wier, Plankergasse 6.

Kapható Debreczenben: Kubek Sándor Mihalovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógyszerészeknél

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, aki asztma, tüdő- és égető tuberkulózis, tüdőcsucshurut, tüdővész, makulohögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy próbacsomagot kitünő diétikus teáinkból. Ezek magasztalják, akik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitünő diétikumot tüdőbajok ellen (tüdővész), asztma, krónikus gége- és gégehurut ellen rendelék és magasztalták. A tea nem tikos szer, Lisbor-féle növényekből készült, melyeket császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ara olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek minden rizikó nélkül alkalmat adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bérmentesen. Tessék levelezni lapot írni Puhlmann & Co címre Berlin, 901. Müggelstrasse 25.

Grand HOTEL ESPLANADE SZÁLLODA Nagy Budapest, III. Zsigmond-utca 38-40. Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legujabb vívmányainak alkalmazásával teljesen ujonnan épült hat emeletes szálloda pazar fényvel berendezett **250 szobával.** Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Liftek, külön olvasó-, társalgó-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház. Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autojáratok. Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. Szives pártfogást kér **Pallai Miksa,** igazgató tulajdonos. **Úri és női fodrász a házban.**

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gumi-görcsér-harisnyák, egyenestartók, testgyógyászati, gépek műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas felszerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben esakis **FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. czégnél** Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szerkesztők be. Most jelent meg legújabb képez árjegyzékét kívánatra bérmentve illikartás mellett azonnal küldjük.

Alapítottak 1856. Telefoa 958.

